

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12Pu/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7824200092
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2024:7824200092.4

Uznesenie

Okresný súd Rožňava v právnej veci umiestnenej T. O., A.. XX.XX.XXXX, W. H., O. XX, t. č. v Psychiatrickej liečebni Samuela Bluma v Plešivci, so sídlom Gemerská 233, Plešivec, zastúpenej procesným opatrovníkom U.. G.. Q. Č., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Rožňava, za účasti Psychiatrickej liečebne Samuela Bluma v Plešivci, so sídlom Gemerská 233, Plešivec, v konaní o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení, takto

rozhodol:

Prevzatie umiestnenej T. O., A.. XX.XX.XXXX, do ústavnej zdravotníckej starostlivosti Psychiatrickej liečebne Samuela Bluma v Plešivci, so sídlom Gemerská 233, Plešivec, bolo prípustné.

odôvodnenie:

1. Zdravotnícke zariadenie dňa 12.01.2024 oznámilo tunajšiemu súdu nedobrovoľný vstup. Umiestnená dňa 11.01.2024 odmietla podpísať súhlas s hospitalizáciou v zdravotníckom zariadení. Umiestnená bola prevezená z ÚVV a ÚVTOS Košice na základe príkazu prokurátora.

2. Tunajší súd uznesením zo dňa 12.01.2024, č.k.: 12Pu/1/2024 - 6, začal z úradnej povinnosti konanie o prípustnosti prevzatia a držania umiestnenej v zdravotníckom zariadení. Súd zároveň uznesením zo dňa 12.01.2024, č.k.: 12Pu/1/2024 - 7, ustanovil umiestnenej procesného opatrovníka v osobe vyššieho súdneho úradníka Okresného súdu Rožňava.

3. Súd vykonal výsluch umiestnenej dňa 12.01.2024 v priestoroch Psychiatrickej liečebne Samuela Bluma v Plešivci, so sídlom Gemerská 233, Plešivec, a oboznámil sa s názorom ošetrojúceho lekára. Umiestnenej bolo krátkou cestou doručované uznesenie o začatí konania a uznesenie o ustanovení procesnej opatrovníčky, ktorých prevzatie osvedčila svojim podpisom. Po oboznámení sa s dôvodom výsluchu a po zákonom poučení v zmysle ust. § 32 a § 258 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v platnom znení (ďalej len "CMP"), súd uskutočnil výsluch spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný, s ohľadom na aktuálny zdravotný stav umiestnenej. Na otázku, aby uviedla svoje generácie, dátum narodenia, bydlisko, umiestnená vedela správne odpovedať. Výpoveď umiestnená doplnila, že vo väzbe (2 mesiace) bola kvôli tomu, že fyzicky napadla nožom jej priateľa, čím mu spôsobila zranenie. Vyhrážala sa smrťou aj jeho otcovi. Je si vedomá toho, akého skutku sa dopustila. Priznala, že trpela bludnými predstavami. V tom čase vysadila lieky, ktoré berie na paranoidnú schizofréniu, ktorá jej bola diagnostikovaná asi v 16 rokoch. Keď pravidelne užíva lieky, jej stav je stabilizovaný. Ochorenie bolo vyvolané drogami. V minulom roku mala ťažké obdobie. Jej otec spáchal samovraždu, čo ťažko znášala. Aj s priateľom mala problémy. To všetko vyústilo do toho, že vysadila lieky. Považuje sa za zdravú osobu, jej stav je stabilizovaný. Má svojho ambulantného psychiatra, ktorého každý mesiac navštevovala. Inak sa cíti dobre, podľa nej je jej stav stabilizovaný, ale bude rešpektovať rozhodnutie súdu. Dodala, že jej chýba priateľ, rodina a jej pes.

4. Z názoru ošetrojúceho lekára vyplýva nasledovné: Ide o XX ročnú pacientku. Psychiatricky liečená od 16 rokov života pre paranoidnú schizofréniu. Má ambulantného psychiatra, MUDr. Karpinského, kde

je liečená aj doposiaľ. Niekoľkokrát bola hospitalizovaná aj na psychiatrickom oddelení v Rožňave, na Prednej Hore, pre halucinácie. Nateraz spolupracuje v liečbe. Posledný rok prestala užívať lieky a začala drogovať. Pociťovala úzkosť a strach, preto sa aj dopustila toho činu. Momentálne je nevyhnutná hospitalizácia, naďalej pretrváva riziko ublíženia na zdraví sebe aj iným.

5. Z predložených listinných dôkazov, žiadosti prokurátora Okresnej prokuratúry v Rožňave o prevzatie obvinenej do ústavnej starostlivosti vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ SR v Rožňava, odboru kriminálnej polície, 2. oddelenia vyšetrovania, sp. zn. ORP-322/2-VYS-RV-2023 zo dňa 04.11.2023, bolo podľa ust. § 199 ods. 1 Tr. por. začaté trestné stíhanie podľa ust. § 206 ods. 1 Tr. zák. a vznesené obvinenie za zločin vydierania podľa ust. § 189 ods. 1 Tr. zák. a prečin ublíženia na zdraví podľa ust. § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a), s poukazom na ust. § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., v štádiu pokusu podľa ust. § 14 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa ust. § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. V rámci prebiehajúceho vyšetrovania bol vyšetrený duševný stav obvinenej, pričom zo záverov vypracovaného znaleckého posudku č. 334/2023 zo dňa 18.12.2023 vyplýva, že obvinená v čase spáchania trestného činu trpela a aj v súčasnosti trpí vážnou duševnou poruchou - schizofréniou, v dôsledku ktorej aktuálne nie je schopná chápať zmysel trestného konania. Znalkyňa súčasne poukázala na to, že obvinená sa v čase skutku nachádzala v stave tzv. psychózy, a teda konala pod vplyvom porúch vnímania (halucinácií) a myslenia (bludov), pričom jej schopnosť rozpoznať nebezpečenstvo a protiprávnosť svojho konania bola vymiznutá. Užitie omamných a psychotropných látok u obvinenej viedlo najmä k vyvolaniu stavu tzv. psychózy, t. j. k znovavzplanutiu psychotických prejavov s následnými prejavmi agresivity pod vplyvom nelegálnych psychostimulácií (užitia kokainu a pervitínu). Z doplnenia znaleckého posudku vyplýva aj to, že stav psychózy bol zapríčinený aj prerušením užívania psychofarmák, ordinovaných ambulantným psychiatrom. Odporučila uloženie ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou, keďže z hľadiska psychotického môže byť pobyt obvinenej na slobode nebezpečný.

6. Podľa ust. § 253 ods. 1 CMP, zdravotnícke zariadenie, v ktorom je osoba umiestnená z dôvodov uvedených v osobitnom predpise (ďalej len "umiestnený"), je povinné oznámiť súdu do 24 hodín prevzatie umiestneného bez jeho informovaného súhlasu. Oznamovaciu povinnosť má zdravotnícke zariadenie aj vtedy, ak umiestnený svoj informovaný súhlas odvolá, a to do 24 hodín od odvolania informovaného súhlasu.

7. Podľa ust. § 254 ods. 2 CMP, súd začne konanie bez návrhu na základe oznámenia zdravotníckeho zariadenia podľa § 253, ak sa konanie nezačalo už skôr na návrh.

8. Podľa ust. § 258 ods. 1 a 2 CMP, umiestneného súd poučí o jeho procesných právach a povinnostiach, najmä o práve zvoliť si zástupcu. Poučenie podľa odseku 1 súd uskutoční spôsobom, ktorý zohľadňuje zdravotný stav umiestneného.

9. Podľa ust. § 260 ods. 1 CMP, súd umiestneného vyslúchne. Výsluch umiestneného súd uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade umiestneného vzhľadne. Ak o to požiada umiestnený, vyslúchne ho súd vždy.

10. Podľa ust. § 261 CMP, súd sa oboznámi s názorom ošetrojúceho lekára, prípadne ďalších osôb, ktoré môžu objasniť stav veci, a so zdravotnou dokumentáciou umiestneného.

11. Podľa ust. § 262 CMP, súd rozhodne o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia uznesením bez nariadenia pojednávania. Súd vydá uznesenie do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody umiestneného. Súd doručí uznesenie umiestnenému v zdravotníckom zariadení do 24 hodín od jeho vydania, najneskôr však do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody.

12. Podľa ust. § 263 CMP, zdravotnícke zariadenie umiestneného okamžite prepustí, ak súd rozhodol, že prevzatie do zdravotníckeho zariadenia bolo neprípustné.

13. Súd po vykonanom dokazovaní, v súlade s ust. § 261 CMP, má za preukázané, že stav umiestnenej si vyžaduje prevzatie do zdravotníckeho zariadenia aj bez jej súhlasu. Dôvodom jej umiestnenia do zdravotníckeho zariadenia je prebiehajúce trestné konanie. Voči umiestnenej bolo začaté

trestné stíhanie pre zločin vydierania a prečin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu v jednočinnom súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania. V rámci prebiehajúceho vyšetrovania bol vyšetrený duševný stav umiestnenej, pričom zo záverov vyplýva, že umiestnená v čase spáchania trestného činu trpela a aj v súčasnosti trpí vážnou duševnou poruchou - schizofréniou, v čase skutku sa nachádzala v stave tzv. psychózy, a teda konala pod vplyvom porúch vnímania (halucinácií) a myslenia (bludov). Užitie omamných a psychotropných látok u obvinenej viedlo najmä k vyvolaniu stavu tzv. psychózy, t. j. k znovavzplanutiu psychotických prejavov s následnými prejavmi agresivity pod vplyvom nelegálnych psychostimulácií (užitia kokaínu a pervitínu). Znalkyňa odporučila uloženie ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou, keďže z hľadiska psychotického môže byť pobyt umiestnenej na slobode nebezpečný. Z názoru ošetrojúceho lekára v zdravotníckom zariadení vyplynulo, že do zdravotníckeho zariadenia bola prevezená za účelom doliečenia s tým, že jej stav vyžadoval hospitalizáciu v psychiatrickom zariadení. Umiestnená od jej 16 rokov života trpí paranoídnou schizofréniou. Niekoľkokrát bola hospitalizovaná aj na psychiatrickom oddelení v Rožňave, na Prednej Hore, pre halucinácie. Lekár konštatoval nevyhnutnosť hospitalizácie pre pretrvávajúce riziko ublíženia na zdraví seba aj iným. Keďže ako príčinou spustenia psychickej dekompenzácie u umiestnenej bol reaktívny stav, je možné, i keď momentálne nie je psychotická, že v prípade prepustenia do ambulantnej starostlivosti, by umiestnená podobne v záťažovej situácii reaktívne zareagovala. Ponechanie umiestnenej v ústavnej psychiatrickej starostlivosti je plne indikované za účelom liečenia umiestnenej. Z uvedeného dôvodu preto súd rozhodol tak, že prevzatie umiestnenej do zdravotníckeho zariadenia bolo prípustné.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).